

L'ESTRANY CAS DE LA SUREDA MISTERIOSA

El Tigre

La Jerònima

El tap

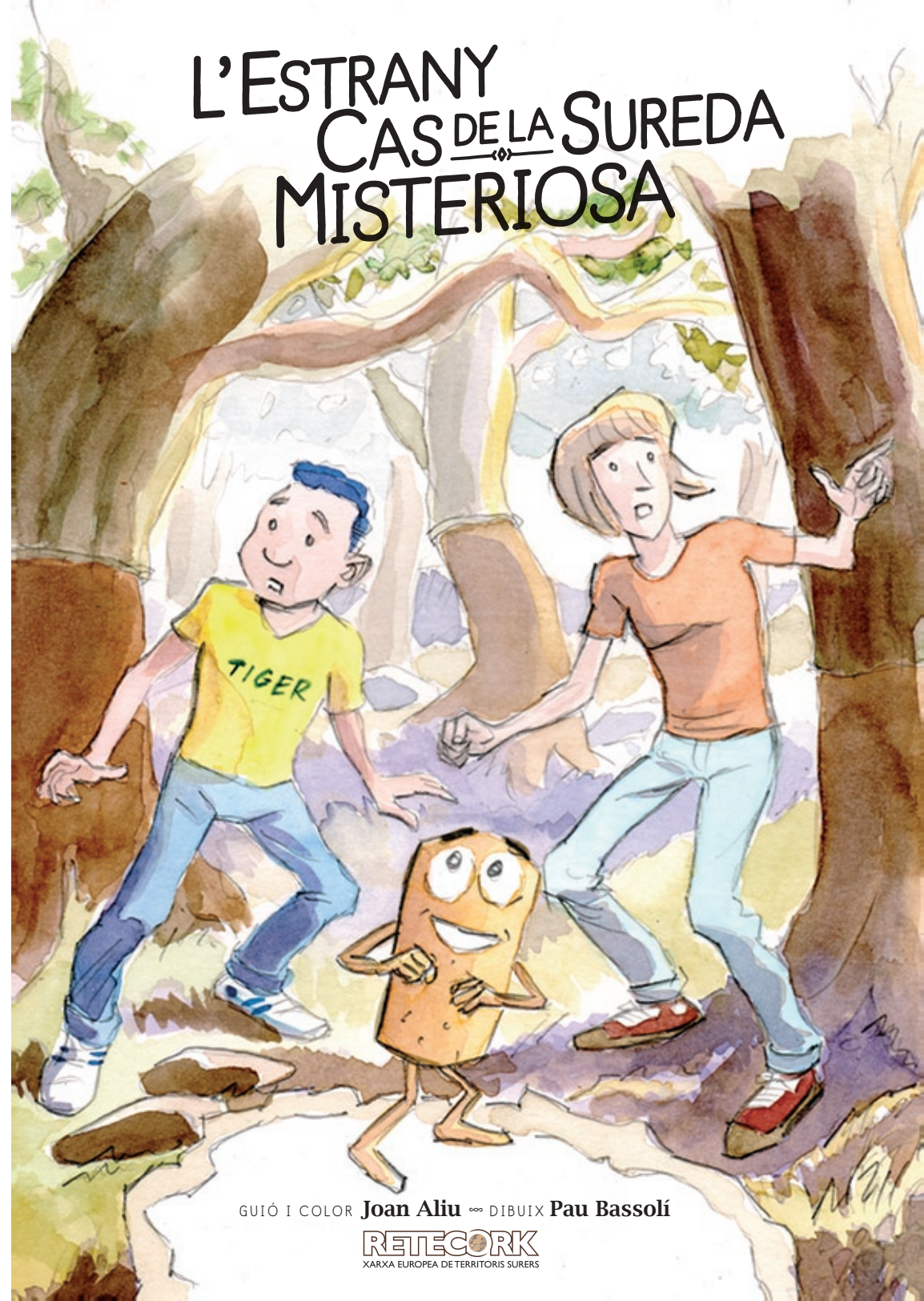

MAPA DE LES REGIONS SURERES

RETECORK
XARXA EUROPEA DE TERRITORIS SURERS

En el marc del projecte *Territoris Surers*

GUIÓ I COLOR **Joan Aliu** ∞ DIBUIX **Pau Bassolí**

RETECORK
XARXA EUROPEA DE TERRITORIS SURERS

AGRAÏMENTS **Adela Ferrer, Pilar Heranz,
Rosa M. Medir i Francesc Salellas**

© 2013 D'AQUESTA EDICIÓ **RETECORK** - www.retecork.org

© 2013 GUIÓ I COLOR **Joan Aliu** - info@mediterraniaespaiforum.com

© 2013 DIBUIX **Pau Bassolí** - thecoyote50@mixmail.com

ASSESSORAMENT **RETECORK**

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC **Oficina de català de Palafrugell del CPNL**

RETOLACIÓ I MAQUETACIÓ **Lupagrafics** - llpareras@lupagrafics.com

IMPRESSIÓ **Impremta Palafrugell**

DIPÒSIT LEGAL **GI-1533-2013**

COFINANÇAMENT **Ministeri d'Agricultura,
Alimentació i Medi Ambient i el FEADER**

Excepte en els casos específicament previstos per la Llei, qualsevol reproducció, distribució pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels titulars dels drets que s'indiquen en els crèdits.

Podem dirigir-vos a l'editor si desitgeu obtenir autorització per efectuar-les.

L'ESTRANY CAS DE LA SUREDA MISTERIOSA

La Xarxa Europea de Territoris Surers, **RETECORK**, pretén arribar als joves dels seus municipis amb les aventures d'una periodista investigadora i el seu ajudant, guiats per un heroi: el tap de suro.

A través del projecte *Territoris Surers*, cofinançat pel Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i el FEADER, i les activitats que s'han dut a terme a pobles surers de set comunitats autònomes, s'han recollit multitud de propostes. Arran d'aquestes, ens vam adonar que les noves generacions no coneixen que el seu municipi és o ha estat surer, com aquesta realitat l'ha influït, la importància actual del sector, quin patrimoni ha deixat i la riquesa ambiental que acompanya una sureda.

Amb aquest repte al davant, us presentem aquesta història tot esperant que sigui una eina singular, tant per a professors com per a alumnes, i que el nostre tap us guïi en la recerca dels seus orígens.

RETECORK

La mestra de 6è va aparèixer a la classe amb una ampolla de vi. Si a la nostra edat tenim prohibit l'alcohol!

Ens va explicar que el suro servia per fer els taps que tapaven el vi. Va destapar l'ampolla, ens va ensenyar el **tap** i va dir-nos que aquella matèria la treien de les **alzines sureres**, amb una **destral**.

Suposo que en aquest moment em vaig adormir...

M'agrada somniar
que sóc periodista investigadora,

que em dic Stilton, Jerònima Stilton, però no tinc res
a veure amb el ratolí *Gerónimo Stilton*. En els somnis
m'acompanya un eixerit ajudant que jo ano-
meno *el Tigre*, i que tampoc té cap relació
amb la cèlebre *Penya dels Tigres*.

En els somnis, hi pot passar de
tot. El **tap de suro** va prendre
vida, va abandonar la classe (a la
recerca dels seus orígens) i nosal-
tres, *el Tigre* i jo, el vàrem seguir.

El tap es va dirigir a una **fàbrica de taps**.
Segurament s'havia format allí. Ens ho va dir quan el
vam atrapar. Els ensenyen idiomes i cultures de
diferents països ja que, en saques o un cop embote-
llats, solen viatjar molt.

Quan vaig dir a l'**encarregat** de la fàbrica que
acompanyàvem un tap que volia saber on havia
nascut, ens va mirar de dalt a baix, però ens va
deixar entrar.

LA FÀBRICA

TREBALL ARTESANAL

En els inicis,
fa uns 250 anys,
els taps es feien
a mà.

MECANITZACIÓ

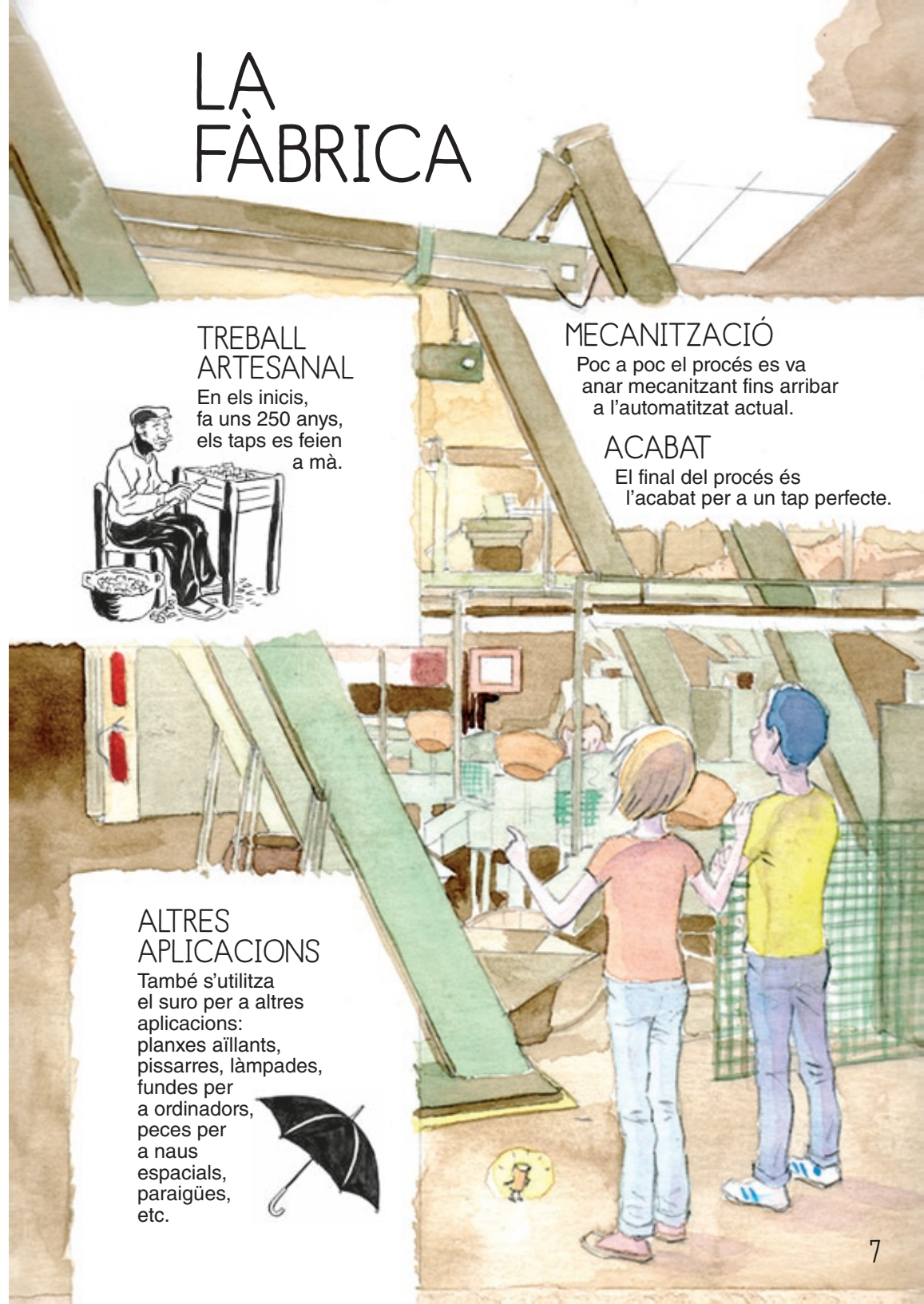
Poc a poc el procés es va
anar mecanitzant fins arribar
a l'automatitzat actual.

ACABAT

El final del procés és
l'acabat per a un tap perfecte.

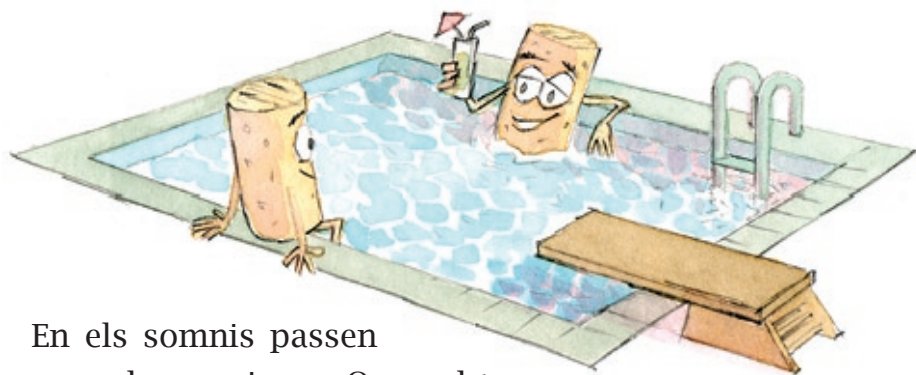
ALTRES APLICACIONS

També s'utilitza
el suro per a altres
aplicacions:
planxes aïllants,
pissarres, làmpades,
fundes per
a ordinadors,
peces per
a naus
espacials,
paraigües,
etc.

Allà feien el procés d'**acabat dels taps**.

Era com un balneari: no sols els rentaven una i altra vegada, sinó que els feien una revisió mèdica, els vestien amb un uniforme marcat amb làser i se'ls preparava per poder entrar i sortir de l'ampolla sense problemes, perquè així estiguessin ben nets, saludables i elegants.

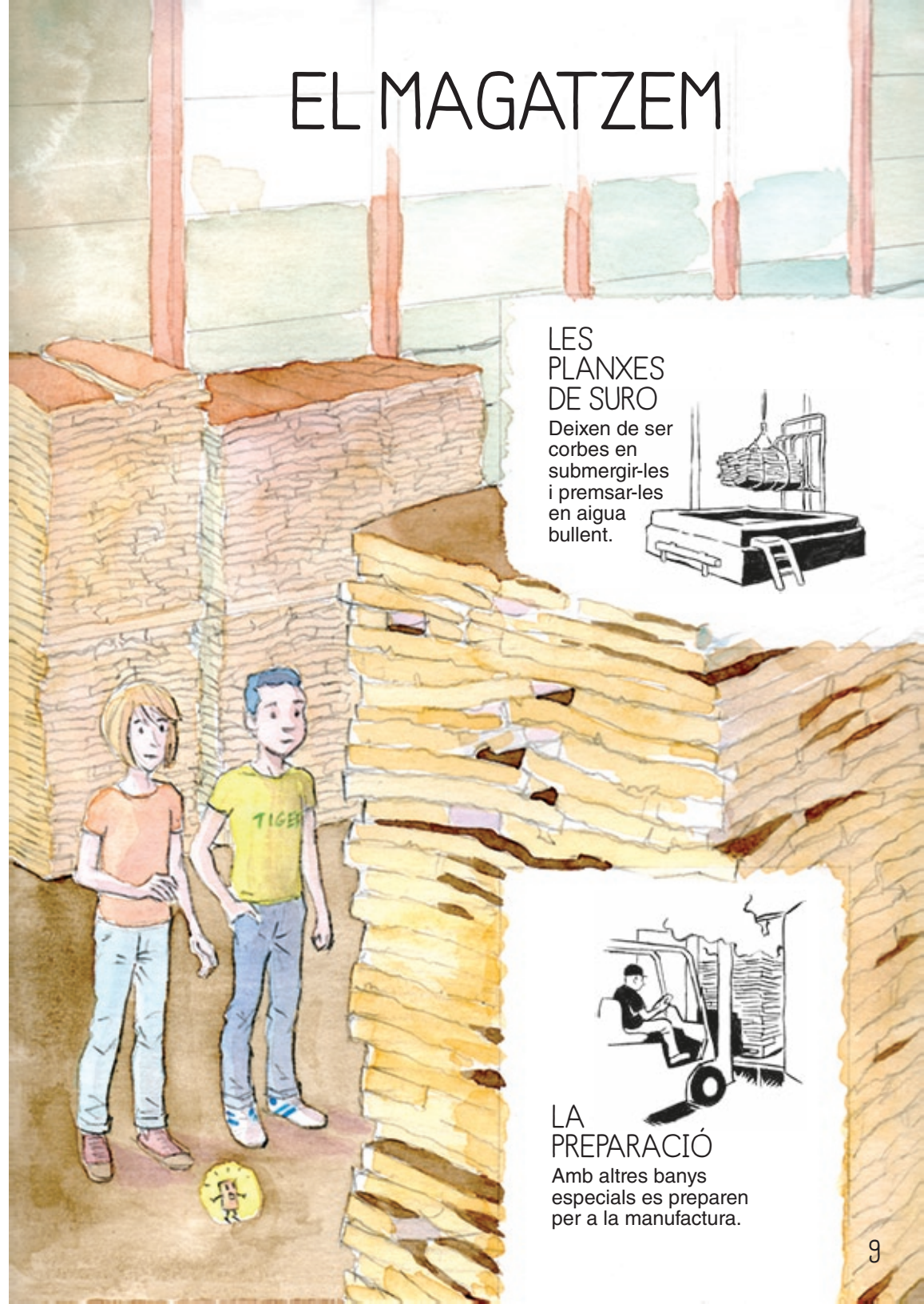
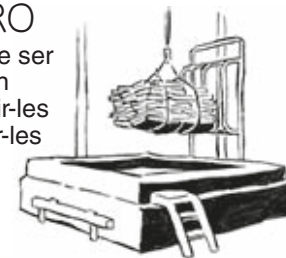
En els somnis passen coses ben curioses. Quan el tap va entrar a la fàbrica, els altres taps també van prendre vida, però d'amagat dels treballadors.

El tap va preguntar als altres com era això que, en néixer, els treien amb una destreal, però la majoria no recordaven bé com havien nascut. El que recordaven era haver anat a parar en un lloc on els emmagatzemaven molt atapeïts abans de portar-los a la fàbrica. *El Tigre*, amb la seva habitual perspicàcia, va deduir que volien dir el **magatzem**.

EL MAGATZEM

LES PLANXES DE SURO

Deixen de ser corbes en submergir-les i premsar-les en aigua bullent.

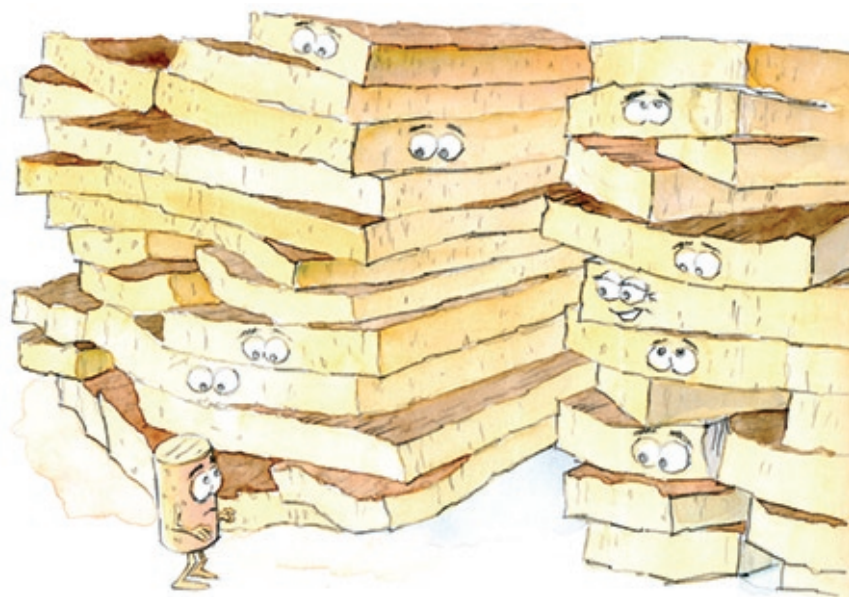
LA PREPARACIÓ

Amb altres banys especials es preparen per a la manufactura.

Continuàrem, *el Tigre i jo*,
la nostra investigació amb el tap.

En el magatzem, el tap va preguntar a les **planxes**
pels seus orígens. Ell havia sentit dir a la mestra que
el suro es treia amb una destreal. Igual que nosaltres,
sospitava que podia ser fruit d'una acció violenta.

El tap volia arribar a la veritat i nosaltres també.

El tap va sortir del poble quan ja era fosc. Les
planxes li ho havien indicat: es dirigí a la **sureda**.
El vàrem seguir. Allà, al bell mig d'aquells suros on
havia passat l'estrany cas, el tap es va quedar adormit,
cansat per la tensió de tot el dia.

LA SUREDA

LA FAUNA
El linx, el llop,
l'àguila, etc.

LA PELA
DEL SURO

Era el mes de juny, quan es pelen els suros; el sol va sortir aviat, i a trenc d'alba (el tap encara dormia) entraren uns homes a la sureda. Portaven unes curioses destrals. Es varen dirigir cap als suros i començaren a donar-los cops de destral.

El tap es va despertar sobresaltat, els suros tremolaven a cada cop, la situació era realment estranya. Al *Tigre* no se li va ocórrer res més que cridar:

“Som la policia!”

Els atacants van sortir corrents, deixant les destrals per allà terra, i la sureda va tornar a quedar en calma. Però recordeu que estem en un somni, on pot passar de tot.

Així que quan *el Tigre*, el tap i jo ens felicitàvem per haver salvat els suros, un d'aquests va parlar: **“Però que en sou de rucs, si només ens treien una capa de suro que amb els anys tornem a recuperar! El suro és una matèria que es regenera i es pot llevar sense perjudicar l'arbre.”**

Em vaig despertar enmig
dels aplaudiments de la classe de 6è.
Sembla que al final del somni,
el que deia el suro,
jo ho havia cridat en veu alta.

La mestra ens va dir que havíem d'estar orgullosos de pertànyer a un municipi surer i que calia conèixer tots els elements lligats al suro que hi ha al nostre poble: les suredes, els magatzems, les fàbriques, etc. També l'artesanía, els centres d'interpretació i els museus del suro, que podem visitar, si n'hi ha, en el municipi o a altres zones sureres.

ANEM-HI!

EL MUNICIPI SURER

- ① LA SUREDA
(LA PELA)
- ② ELS MAGATZEMS
(LA PREPARACIÓ)
- ③ LES FÀBRIQUES
(LA MANUFACTURA
I L'ACABAT)
- ④ EL PATRIMONI
(ELS MUSEUS,
L'ARTESANIA, ETC.)